

SIBENSKI LIST

GLASILO SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE SIBENIK

GOD. XXV.
BROJ 1189IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 7. lipnja 1986.CIJENA
40 DIN

Dom boraca i omladine za Dan ustanka

Planirano svečano otvaranje za Dan borca odgođeno zbog toga što neće biti dovršen okoliš zgrade — Sredstva samodoprinosna od 340 milijuna dinara isplatit će se prema ugovoru izvođaču radova

U Općinskom odhodu SUBNOR-a trenutno se posebna pažnja poklanja skorom dovršenju Doma boraca i omladine, te pripremama za obilježavanje Dana borca. Povodom toga razgovarali smo s predsjednikom Općinskog odbora SUBNOR-a STIPOM BARANOVICEM, koji je između ostalog istakao:

— Dom boraca i omladine trebalo je biti kompletno dovršen do 4. srpnja, kada smo ga planirali svečano otvoriti u sklopu proslave Dana borca. Međutim, iako će zgrada biti kompletno dovršena, otvaranje moramo odgoditi za Dan ustanka naroda i narodnosti SR Hrvatske, do kada planiramo urediti kompletan okoliš zgrade. Inače, sredstva samodoprinosna pristizala su redovito (do kraja veljače ove godine), tako da ćemo izvođaču radova isplatiti ugovoreni iznos od 340 milijuna dinara. Za radove, koje smo naknadno ugovorili, iznaći ćemo posebna sredstva, vjerojatno od šibenske privrede, koja nas je i do sada svesrdno pomagala.

Srednja proslava Dana borca — posebno je naglasio Stipe Baranović — bit će u Šibeniku 3. srpnja, kada će na ljetnoj pozornici ispred Gradske vijećnice biti održana svečana akademija (u aklopu JFD-a). Nakon prigodnog referata, izvest će se kulturno-umjetnički program, u kojem će sudjelovati RKUD »Kolo«, Šibenska limena glazba, Dječji zbor »Zdravo maleni«, Dječji folklorni ansambl iz Kumanova, te dva borca-pjesnika. Dan kasnije, 4. srpnja, održat će se tradicionalni sportski turnir »Bratstvo-jedinstvo« u Kraljkovcima, te organizirati narodni zbor na vodičkoj Kozari, uglavnom za susjedne mjesne zajednice i boračke organizacije. Osim toga, zapalit će se i partizanske vatre, na Poljani maršala Tita i Trgu oktobarske revolucije, uz prigodni kulturno-umjetnički program. I na kraju položiti će se vijenac na

Spomen-partizanskom groblju na Kvanju kao i na ostala spomen-obilježja širom općine.

LJ. JELOVČIĆ

U SREDIŠTU PAŽNJE

Drugi dio postava Muzeja

Pred šibenskim muzealima ove godine jedan od glavnih zadataka jest otvaranje drugog dijela stalnog postava na površini od 440 četvornih metara gdje će biti smješten veći dio ekspozita iz vremenskog razdoblja od 1412. do 1945. godine. Tako će, vjerojatno u povodu 42. godišnjice oslobođenja Šibenika biti zaočružena cjelina o šibenskoj prošlosti iz vremena dugotrajne metaške vladavine, nakon čega slijedi razdoblje pod vladavinom Austrije od 1797—1918. Prema riječima direktora Muzeja prof. Slave Grubišića posebno je zanimljiv dio iz doba narodnog preporoda obilježenog stalnim borbama između autonomasa i pripadnika Narodne stranke. Tu su nadalje, i ekspoziti koji govore o ekonomskom i komunalnom napretku Šibenika od 70-tih godina 19. stoljeća pa dalje: vodovodu, električnoj

rasvjeti, kazalištu, raznim društvima pa dalje. Građa iz vremena prve Talijanske okupacije 1918—1921. svjedoči o sloznom otporu šibenačana protiv talijanizacije grada. Mnogo je dokumenata, nadalje iz vremena stare Jugoslavije, najviše o borbi šibenske radničke klase za svoja prava i o razvitku revolucionarnog komunističkog pokreta. Posebno je istaknuto i učešće Šibenika i njegova područja u NOB-i, zatim dokumenti o teroru fašističkog akupatora, i naposlijetku svjedočanstva o prvim danima u slobodi. Likovnu realizaciju postave izvodi prof. Mladen Pejaković prema preciznim zamislima kustosa kulturno povijesnog odjela i odjela narodne revolucije. Otvaranje će pratiti i katalog — vodič kroz stalni postav na hrvatsko-srpskom i nekoliko stranih jezika.

B. PERIŠA

AKTUALNOSTI

Nikad više prekobrojnih

Iako se još uvijek sastavljaju izvještaji o radu komisija za upis djece u jaslice i vrtiće pretpostavlja se da će onih prekobrojnih biti najmanje tri stotine. Problem istina nije nov, ali je ove godine izbio silovitije nego ikad ranije. Na njega se godinama upozoravalo, a Centar za predškolski odgoj oduvijek je isticao potrebu da se dostigne barem republički prosjek smještaja djece u pre-

školske ustanove. Taj prosjek obuhvaća 57 posto ukupnog broja djece, a da bi ga u Šibeniku dostigli potrebno je udvostručiti trenutne kapacitete.

Naime, općina svake godine postaje bogatija za ili suću do tisuću i sto novorođenčadi, a budući da vrtić i jaslice obuhvaćaju 5 generacija to bi bilo poltrebno oko 3000 mjesta u predškolskim ustanovama! Trenutno ih ima samo tisuću i 500 s tim što je tzv. malim školama ili drugim kraćim programima obuhvaćeno još najviše 500 djece. Dovoljno je baciti letimičan »pogled« na druge sredine pa vidjeti kako su i one daleko siromašnije od naše te probleme riješile daleko povoljnije. Srž je problema izgleda u naglom razvoju i širenju grada koje nikada nije pratila i adekvatna gradnja infrastrukturnih, komunalnih, školskih, a napose predškolskih objekata.

Šibenski vrtići danas rade u potpuno neprimjerenim objektima počevši od stanova do trgovina, izloga, bivših crkvenih objekata i tako dalje! Nešto je drugačije to jest povoljniji slučaj sa izvangradskim vrtićima po većim općins-

kim središtima. Uglavnom u svim tim vrtićima još uvijek ima slobodnih mjesta, ali najviše zato što to i roditelji znaju pa dovode djecu tek 1. rujna kad se vrtići otvaraju. Niti za jedan gradski objekat to se ne može reći, pritisak je podjednako jak na sve, a izgleda ipak nešto jači na one kojima gravitiraju stanovnici Vidika. Na svu sreću već bi u idućoj školskoj godini Vidici trebali dobiti vlastite jaslice i vrtić čija je gradnja osigurana iz sredstava samodoprinosna, a počinje 1. kolovza ove godine.

Budući da su kapaciteti jaslica za svega 74 djece to je i najviše negativno riješenih molbi upravo za jaslice. Treba napomenuti da je ovih dana SIZ društvene brige o djeci predškolskog uzrasta donio odluku o hitnom otvaranju novoinstaliranih jaslica u ulici Borisa Kidriča 54-a. Već idućeg tjedna mogu se obaviti formalnosti oko financiranja i primiti prva djeca. Naknadni upis za ove jaslice raspisat će se ne gdje oko 15. ovog mjeseca iako je već do sada više predbilježene djece nego mjesta!

J. PETRINA

„Krvavice“ do kraja godine

Novo gradsko naselje »Krvavice«, što ga zajednički grade »Izgradnja« (70 posto) i »Ivan Lučić Lavčević« (30 posto) bit će kompletno dovršeno do kraja ove godine.

U pet objekata (A, B, C, D, E) izgradit će se 230 stanova netto površine 15 330 četvornih metara, 48 garaža i sklonište za 200 osoba. Uz objekte uredit će se i okoliš, saobraćajnice i dječje igralište.

Gradnja novog gradskog naselja »Krvavice« počela je u studenom 1984. godine. Kompletna izgradnja (po ugovorenoj cijeni) stajat će 930 milijuna dinara, odnosno od 45 do 55 tisuća dinara po četvornom metru.

Tekst: LJ. JELOVČIĆ

Snimio: V. POLIĆ

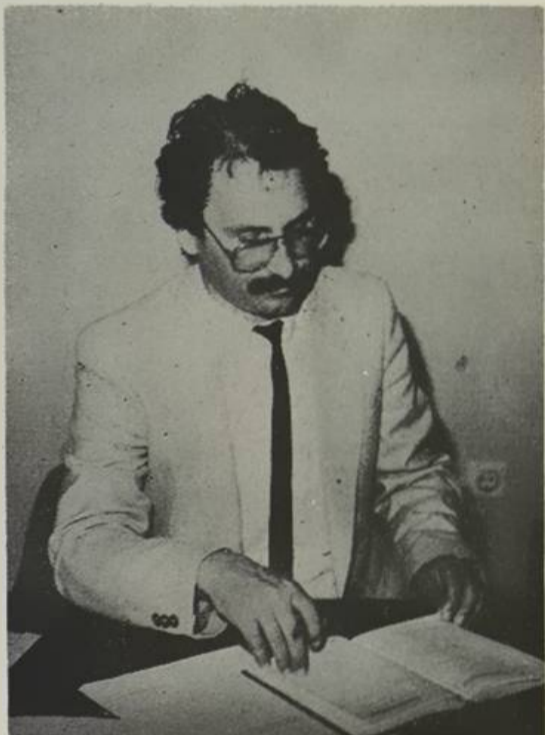
razgovor

S PREDsjedNIKOM IZVRŠNOG VIJEĆA
SO ŠIBENIK ROKOM GRACINOMAktivnijim izvozom i stabilnijim uvjetima
poslovanja sanirati gubitke

Šibenska je privreda u prva tri mjeseca ove godine poslovala s velikom gubitkom (3,8 milijardi dinara). Povodom toga razgovarali smo s predsjednikom Izvršnog vijeća Skupštine općine Šibenik, ROKOM GRACINOM, posebice o razlozima lošeg poslovanja. A budući da je turistička sezona već na pragu, postavili smo mu i nekoliko pitanja s područja turizma, vodoopskrbe i protupožarne zaštite.

S.L.: U prva tri mjeseca ove godine šibenska je privreda iskazala enormne gubitke, a najviše oni radni kolektivi, koji su godinama poslovali vrlo uspješno. Recite nam, kakve će se mjere i akcije poduzeti na tom planu, da bi se gubici sanirali ili barem ublažili?

● Dohodak privrede porastao je samo za 10 posto u odnosu na prošlogodišnje razdoblje, što znači da je došlo do njegovog realnog pada s obzirom na inflaciju od 80 posto. Moram kazati da je velik broj radnih organizacija poslovala s gubitkom, njih 45 iz privrede, a zabrinjava podatak, da su prošle godine s gubitkom poslovali SOUR Industrije aluminija "Boris Kidrič" (1,46 milijarde dinara), SOUR "Šibenka" (688 milijuna) i "Slobodna plovidba" (480 milijuna). Razlozi su uglavnom zbog dispariteta cijena na doma-

ćem i inozemnom tržištu, odnosno pasivno poslovanje van turističke sezone. Malo je mjera i akcija, koje bi trebalo poduzeti Izvršno vijeće, jer su one uglavnom u nadležnosti republike i federacije. Jasno je, da treba poduzimati mjere za poticanje izvoza i osiguranja stabilnijih uvjeta poslovanja, jasno uz aktivnu politiku tečaja dinara, osiguranja dodatnih sredstava za stimulaciju izvoza, selektivnu politiku kamatnih stopa te osiguranje deviznih sredstava izvoznicima radi kontinuiranog osiguranja sirovina i reproduktivnog materijala. Osim toga, treba uskladiti sve oblike potrošnje s realnim mogućnostima u skladu s intencijama dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Isto tako, sve radne organizacije trebale bi izraditi programe mjera i aktivnosti u otklanjanju vlastitih slabosti te srednjoročne i dugoročne planove razvoja.

S.L.: Turistička privreda u šibenskoj općini ne postiže adekvatne rezultate, iako za to postoje realni uvjeti. Zato se, između ostalog, predlaže osnivanje Poslovne zajednice za turizam na razini općine. Što je konkretno do sada učinjeno na tom planu?

● Privredna komora Split — Područno vijeće Šibenik u dva je navrata izradila prijedloge samoupravnih sporazuma o udruživanju turističko-ugostiteljskih radnih organizacija u Poslovnu zajednicu za turizam u općini. Prijedlozi su bili na svim radničkim savjetima tih radnih organizacija, ali još nisu prošli referendum (osim u RO "Školjić"), pa taj posao još predstoji. Iako osnivanje Poslovne zajednice pruža veće mogućnosti razvoja turističke privrede, moram

kazati, da postoje izvjesni otpori i nerazumijevanje za okruženje i zaokruženje turističke privrede u jednu cjelinu. I u turističkoj privredi u prva tri mjeseca rezultati su vrlo loši, što ne znači, da će i turistička sezona biti loša.

S.L.: Srednjoročni program izgradnje vodoopskrbnih objekata u općini nije u potpunosti prihvaćen na zadnjoj sjednici Skupštine općine, a ove se sezone planira stroža redukcija vode nego lani. Kako će se taj problem rješavati u turističkoj sezoni, posebice u najugroženijim dijelovima općine?

● Navedeni program VUR nije prihvatio iz razloga što treba preispitati izvore financiranja programa izgradnje vodoopskrbnih objekata. Međutim, Izvršno vijeće prihvatilo Plan redukcije vode u ovoj turističkoj sezoni, što ga je izradila RO "Vodovod i kanalizacija", uz zaključak, da je "Vodovod i kanalizacija" obavezan izvršavati planiranu redukciju. Osim toga smo zaključili, da se s planom moraju upoznati sve mjesne zajednice i radne organizacije, posebice one najugroženije (otok Murter i Pirovac), uz primjedbu, da se pitka voda ne koristi u poljoprivredne svrhe. Utvrdili smo, također, da do sada nisu izvršene sve potrebne mjere radi poboljšanja opskrbe vodom, osobito od strane većih potrošača (TLM, TEF, "Šibenka") u gradu i izvan grada. Logično je, da će redukcija biti stroža, jer je sve više potrošača, a izvori ostaju isti. Ali zajedno moramo učiniti sve, da se redukcija što manje osjeti (angažiranje cisterni i brodova) u turističkoj sezoni, posebice u ugroženim dijelovima općine.

S.L.: Plan mjera i akcija protupožarne zaštite ne realizira se u svim sredinama na zadovoljavajući način. Sezona je već počela, opasnost od požara već prijeti, a mnoge sredine nespremno i neodgovorno prilaze tom problemu. Kakve se akcije u zadnje vrijeme poduzimaju u toj oblasti?

● Još prošle godine Izvršno vijeće donijelo Program mjera i zadataka u realizaciji preventivnih aktivnosti radi zaštite šuma od požara. Prema tom programu sanirano je 60 posto zgarista, uglavnom onih površina kojima gospodari OOUR "Sumarija", očišćeni su koridori ispod visokonaponskih vodova te očišćen pojas uz željezničku prugu Šibenik-Perković (radnici ŽTP-a). Ostale mjere i radnje će se vjerojatno realizirati do sezone, uz svestranu podršku SORE "Jadran 86". Moram naglasiti i to, da su u općini formirana tri nova DVD-a (Vodice, Tribunj, MZ Crnjica), da je osposobljeno gotovo tisuću ljudi za gašenje požara, nabavljene su dvije nove cisterne s visokotlačnim pumpama, kao i mnogo osobne i priručne opreme za gašenje požara. Osim toga, i sve radne organizacije imaju svoje obaveze na tom planu, a dužne su se uključiti u zajedničke akcije, u prvom redu radi zaštite društvene imovine. Moram primijetiti i to, da RO "Poduzeće za ceste" nije izvršilo svoje obaveze u čišćenju ruba regionalnih i magistralnih cesta u općini te da će Izvršno vijeće na ldućoj sjednici donijeti Operativni plan zaštite i gašenja šumskih požara u općini za 1986. godinu.

Razgovarao: Lj. JELOVČIĆ

Jedinstveni i
konkretni u
provođenju
zaključaka

Na 13. kongresu SKJ, što će se od 28. do 29. lipnja održati u Beogradu, sudjelovat će tri delegata iz šibenske općine. Tim povodom razgovarali smo s Dragomir Vrančićem, najmlađim šibenskim delegatom, koji nam je između ostalog naglasio:

— O položaju mladih u našem društvu malo se raspravljalo na nedavnom Kongresu SKH, pa bi se posebna pažnja tom problemu trebala posvetiti na 13. kongresu SKJ. Jer mladi su nedjeljni dio društva oni nastavljaju djeljivju izgradnju samoupravnih socijalističkih odnosa, pa im zato SKJ, kao vodeća snaga društva, mora posvetiti posebnu pozornost. Inače na Kongresu SKH donesene su smjernice za daljnji rad, ali to nije dovoljno, ako se zacrtani zaključci ne budu provodili u djelo, kvatko u svojoj sredini, na svom radnom mjestu.

Na 13. kongres SKJ — nastavio je Dragomir Vrančić — naročito bi trebalo naglasiti jedinstvo u SKJ, kao bitan preduvjet za rješavanje mnogih otvorenih pitanja i problema. Mislim da je tamo vrijeme i mjesto, da svi položimo račune za ono, što smo uradili u proteklom periodu, te da zatražimo odgovornost

za neizvršene zadatke na svim razinama organiziranja. Naravno da se kritički moramo osvrnuti na sve negativnosti u SK, ali i samokritički prema sebi i svojim ponašanjima. Zato od Kongresa očekujem, da ubuduće budemo jedinstveniji i konkretniji u provođenju zacrtanog, da se s više volje i odgovornosti uhvatimo u koštac sa svim nedaćama i problemima. Mora se već jednom reći, tko je za članstvo u SKJ, a tko treba da ga napusti, jer samo čist SK je u stanju da mobilizira članstvo i radne ljude na konkretnu akciju.

Ako budem imao prilike govoriti na Kongresu — završio je Dragomir Vrančić — onda ću raspravljati o položaju mladih i odnosu SK prema mladima. Međutim, nešto ću i primijetiti o stimuliranju proizvodnog rada, socijalnim razlikama, krizi moralne i odgovornosti. Te kategorije su nam na vrlo niskoj razini te su po meni glavni uzrok ne samo ekonomske nego i političke krize, kao i uspanjanja razvoja samoupravljanja.

Lj. JELOVČIĆ

PARADOKS

Sivilo va-
šarskog
ugodaja

Slapovi Krke, po mnogi-
ma najljepše slapšće u E-
vropi i, uz Kornate, biser
šibenskog turizma, pred po-
četak ovogodišnje sezone,
doživjeli su očiti preobra-
žaj — divlja, ali pomalo
zapuštena, prirodna ljepo-
ta »uhogaćena« je uređe-
njem starih mlinica, izgra-
dnjom improviziranih pri-
jelaza preko mnogobrojnih
brzaka i još mnogočime što
izletnički doživljaj čini
dubljim i impresivnijim.

Ali, nažalost, to je i sve
— drugi su sadržaji ostali
nepromijenjeni, isti su kao
i prije pet, deset i tko zna
koliko godina.

Isto sivilo u izboru suve
nira, ista ponuda vina, ra-
kije, prošeka i inih napi-
taka ne baš istaknute kva-
litete uz obavezno prisust-
vo pokojeg magarca (alka-
nje s kojim se obvezno na-
plakuje); pakoji kolot ru-
bih smokava, s obzirom na
kvalitetu i izgled, ni grč-
ki ni dalmatinskih. I to
bi bilo sve, izuzmu li se
dolge prodavaonice, bolje
reći dva kioska u kojima
se nude stereotipne razgled-
nice, niz stolova pokrivenih
ne baš čistim staklancima.
Čovjek opljen plavetnilom
neba i zelenilom rijeke, lje-
polom djelića još nepatv-
rene prirode — brzo se hla-
di i biva zamoren sivilom
vašarskog ugodaja i očiti-
m siromaštvom ponude (i
ideja).

U šibenskoj »Rivijeri«,
organizaciji koja drži jedi-
ni ugostiteljski objekt na
Slapovima i koja je inače
pridonijela opisanom pre-
obražaju, tvrde da bi se,
jednim organiziranim i ne
posve skupim poslovnim
zabvatom, moglo učiniti na
uvođenju novih oblika po-
nude, koristeći pri tom na-
ročito ambijent starih mli-
nica, ali da je stvar »mal-
čice zapela kod onih iz U-
prave parka«, koji su, na-
vodno, svoju ulogu gospo-
darenja parkom shvatili is-
više doslovno i koji, su-
deći po iskustvu sa »Su-
marijom«, imaju ambicije
da budu jedini i...

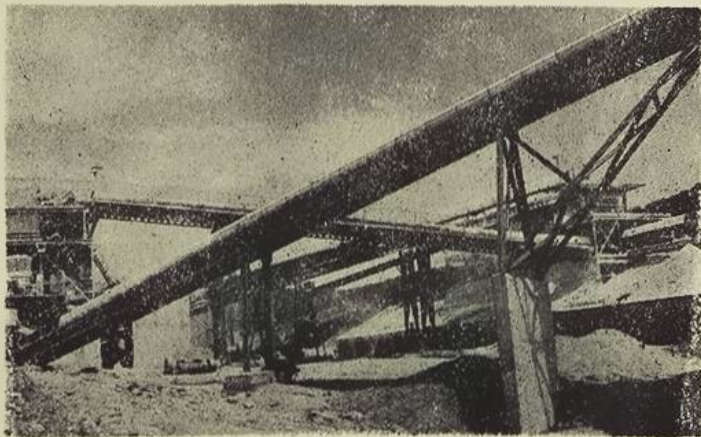
Ostaje, dakle, sve po sta-
rom

U samo predvečerje tu-
rističke sezone, umjesto u-
druživanja snaga i napora,
zatvaranje u vlastito dvo-
rište (zaista skromnih mo-
gućnosti).

Onda prođe jedna sezona,
dviije i... polom zbrajamo
turistička noćenja i slično,
a ne polučene efekte.

O. Č.

POSJET S RAZLOGOM

Prošlogodišnji gubitak od 165 milijuna
dinara pokrit će se dijelom iz vlastitih
izvora i sanacijskim kreditom Jadranske
banke — Prisutne su i subjektivne sla-
bosti u poslovanju, posebice u organiza-
ciji rada — U ovoj godini planira se os-
tvariti oko 4 milijarde dinara ukupnog
prihoda

Ugovaranje poslova po
neekonomskim cijenama

Radna organizacija za građevinarstvo »Izgradnja«, u
kojoj je trenutno zaposleno oko 700 radnika, prošle je
godine iskazala gubitak od 165 milijuna dinara. U odno-
su na prethodnu godinu, ukupni prihod porastao je za
79 posto, dok su utrošena sredstva porasla čak za 114
posto. Zbog enormnog gubitka u poslovanju sačinjen je
sanacijski program radne organizacije, u kojem su utvr-
đeni uzroci teške financijske situacije, kao i mjere koje
treba poduzeti, da bi se trenutno stanje saniralo. Vrlo
mali dio gubitaka pokrio bi se iz vlastitih izvora (oko 10
milijuna dinara), dok bi ostali dio sredstava trebalo osi-
gurati sanacijskim kreditom Jadranske banke (oko 133
milijuna), uz bespovratna sredstva (oko 22 milijuna) na
ime obračunatih kamata za prošlu godinu. Osim toga,
veliku financijsku pomoć radna organizacija očekuje od
SIZ-a stanovanja (beskamatne pozajmice) i drugih part-
nera u općini.

SVJESNO U GUBITKE

Iako se nedostatak posla nije u velikoj mjeri osje-
tlo (s obzirom na dobre rezultate poslovanja šibenske
privrede), mnoge slabosti u funkcioniranju usmjerene
stambene izgradnje uzrokovale su iskazane gubitke u

— Budući da su stari i bolesni radnici, te in-
validi rada (ukupno stotinjak radnika), veliki teret
za radnu organizaciju, trebala bi društveno-politič-
ka zajednica pomoći radnoj organizaciji, da se
ovaj problem u narednom razdoblju postepeno ub-
lažava. Naime, oni trenutno ne mogu efikasno ra-
diti, nego im se izmišljaju radna mjesta a njihovi
su učinci u najboljem slučaju 50 posto od normal-
nog učinka. Ti su radnici u prošloj godini ostvarili
manje ukupnog prihoda za 142 milijuna dinara,
manje dohotka za 37 milijuna, manje čistog dohot-
ka za 30 milijuna, dok im je isplaćeno 22 milijuna
nezarađenih osobnih dohodaka, odnosno 31 mili-
jun dinara (brutto) više osobnih dohodaka.

poslovanju. Naime, nedostatak posla (u cijeloj zemlji) uz-
rokovao je veliku konkurenciju na građevinskom tržištu,
tako da su pojedini građevinari nudili svoje cijene ispod
svih ekonomskih kriterija. Takvu tešku situaciju na gra-
đevinskom tržištu dobrano je koristilo SIZ za stambenu
izgradnju, nudeći u natječajima vrlo niske cijene, koje
su već u samom startu »osiguravale« gubitak. I rukovo-
doci »Izgradnje« objektivno su se prilagođavali takvoj
situaciji, nudili niske cijene samo da dobiju posao, svj-
jesno srljavajući u gubitke. U četiri zadnje godine najvažni-
ji poslovi (»Vidici«, OŠ »Rade Končar«, dva stambena
objekta na Baldekinu, »Krvavice«) ugovoreni su po ne-
ekonomskim cijenama, najjeftinijim u SR Hrvatskoj. Uz
niske cijene, svakako treba spomenuti i kratke rokove
gradnje, koji su objektivno ne mogu održati, pa se zbog
zakašnjenja radova često plaćaju penali.

Svakako da je jedan od uzroka gubitaka nedostatak
obratnih sredstava, prisutan zadnjih nekoliko godina, a
vrlo drastičan ove godine. Naime, za normalno poslova-
nje potrebno je 391 milijun dinara obrtnih sredstava, a
radna organizacija raspolaže sa samo 15,8 milijuna (du-
goročni krediti), što pokriva tek 10 posto ukupnih zalih
materijalnih vrijednosti. Osim toga, rast cijena građe-
vinskog materijala, opadanje proizvodnje i prodaje proi-

zvođa u pogonu »Vukovac«, slaba mehanizacija, neod-
govarajuća struktura zaposlenih i loše vremenske pril-
ke, dobrano su pridonijeli iskazanim poslovnim gubici-
ma.

Osim ovih objektivnih slabosti u poslovanju, prisutne
su i određene slabosti subjektivne prirode. To se u pr-
vom redu misli na slabosti u postojećoj organizaciji ra-
dne organizacije i organizaciji rada, stagnaciju u razvoju
i nedostatak adekvatnog planiranja, kao i na nedovoljnu
brigu o materijalnim vrijednostima. Uz bok tim slabo-
stima svakako idu devijacije u raspodjeli osobnih doho-
daka, radna disciplina i odgovornost, te neprimjerna
kadrovska politika.

REALNIM CIJENAMA
UKLONITI GUBITKE

Osnovni preduvjet za saniranje stvorenih gubitaka
svakako je osiguranje posla za postojeće kapacitete, uz
realne i neprihvatljive cijene. U ovoj godini planiran
je ukupni prihod od oko 4 milijarde dinara, jer će osnov-
ni kapaciteti (osim teške mehanizacije) biti u potpunosti
uposljeni. Ugovoreni su radovi na gradskom području
»Krvavice« (još uvijek po niskim cijenama), »Vidici«,
»Subičevac«, hotelu »Slava« u Primoštenu, objektu »Slo-
bodne plovidbe«, kao i radovi u TLM-u i TEF-u, za što
se planira ostvariti 2,5 milijarde dinara. Osim toga, pla-
nira se izgradnja objekata na »Vidicima«, u prvom redu
Opskrbnog centra, osnovne škole i dječjeg vrtića. Dio
ukupnog prihoda ostvarit će se i od prodaje proizvoda
kamenoloma »Vukovac« u vrijednosti od 450 milijuna di-
nara, dok se u odnosima između organizacijskih dijelova
u radnoj organizaciji (interna realizacija) planira ostva-
riti 950 milijuna dinara. Dakle, ukupni prihod povećao
bi se za 72 posto, uz rast utrošenih sredstava od 58 po-
sto. Dohodak bi trebao biti veći za 98 posto, dok se,
umjeslo gubitaka, planira skromni ostatak dohotka od 25
milijuna dinara.

U ovoj će se godini, kao i u narednom petogodišnjem
razvoju radne organizacije, mnogo raditi na poboljšanju
kadrovske strukture, osiguranju sredstava za rad, razvoj-
nim mjerama, racionalizaciji stambene izgradnje, una-
predenju organizacije rada, poboljšanju radne discipline,
dogradnji sistema raspodjele i poboljšanju društvenog
standarda. Povest će se i odgovornost za nastali gubitak,
posebice zbog slabosti subjektivne naravi.

LJ. JELOVČIĆ

AKTUALNO

Let iznad ustajale prakse

Ako se po jutru dan poznaje, onda nema sumnje da će ovogodišnja sezona za šibenske trgovce biti benediktinja u odnosu na sve dosadašnje. Razlog takvim nadanjima i prve optimističkim tonovima leži prvenstveno u činjenici da su u najvećoj trgovačkoj cjelini — RO "Trgovina", u samo predvečerje turističke sezone izvršene, barem se tako čini, sve potrebne pripreme za "uskakanje" u, istina za sada malika usporemi, ovo sezonski vlak.

— Istina, ove smo godine početni pripremanja dosta ranije, kaziva Tome Baželić, direktor najvećeg trgovačkog OOUR-a "Promet na malo prehrambenom robom". Jedan dio iz tog, zaista obimnog programa, počeo se realizirati već od 1. lipnja, a do početka održavanja Festivala bit će kompletan u funkciji.

Ovogodišnju sezonu smo počeli montiranjem velikih zamrzivača za prodaju sladoleda na svim vitalnijim mjestima u gradu i u svim turističkim mjestima na području općine — na potezu od Pirova do Rogovnice, u navedenim mjestima, svugdje gdje imamo svoje prodajne objekte otvorit ćemo i zasebne štandove za prodaju svježeg voća i povrća, a samo usputno spominjem da smo u Kninu i Drušću već otvorili po dva punkta za prodaju roba iz navedenog asortimana te da u Zadru planiramo otvoriti čak 5-7 prodajnih mjesta sličnog tipa. Navodim, nadalje, da smo već donijeli gospodarske odluke i o tome obavijestili nadležne općinske organe o radu naših prodavaonica za vrijeme sezone. Tako će, primjerice, već ovih dana prod. br. 11 — "Dellkates", popularno zvana "Benko", početi raditi od 7 ujutro do 24 sata, prod. br. 164 (Sarina pekara) radit će od 5,30 do 21 sat svakog dana, a nedjeljom čitav dan — non-stop, dakle, prodavaonice u Brdadriču, Zablaću, Vodicama, Tijekom i još neke u izvangradskom području prelaze u dvostratni na non-stop poslovanje, dok će više prodavaonica u gradu prijeći na rad nedjeljom ujutro.

PO(S)LOVNE AMBICIJE

Šibenski trgovci imaju i svoje viđenje "trgovačke djelatnosti" — sutra. O tom problemu, bolje reći viđenju, bilo je više riječi na netom održanoj Stalnoj akciovoj konferenciji SK u toj cjelini.

Generalni direktor Miroslav Brkić-Pancirov, kaže: "Poučen iskustvom turističko-ugostiteljske privrede koja zbog neregularnosti postiže znatno slabije rezultate od očekivanih mogućih, dakle, mi smo u trgovini pokušali jednom organiziranom akcijom, a sve u cilju povezivanja cjelokupne trgovine na ovom području. Svjesni smo činjenice

da to u sadašnjoj fazi, s obzirom na trenutni status barem onih većih trgovačkih subjekata na području općine predstavlja pionirski posao, ali je suviše govoriti o prednostima velikih sistema, koje se manifestiraju počev od jedinstvenog nastupa na tržištu, udruživanju kadrovske i ostalih potencijala, planskog ulaganja u odvaranje suvremenih prodajnih prostora pa do poslovne ekspanzije i na izvanopćinskim područjima. Kad govorim o ovim problemima, onda uvijek imam pred očima situaciju u šibenskoj trgovini prije desetak godina kada je egzistiralo čak 7-8 trgovačkih subjekata, usitnjenih i dosta kadrovske nejakih, a koji danas čine jezgro ove organizacije. No, da se ne udaljavam od teme, velim da smo poduzeli određene mjere na većinom planu i da uskoro očekujemo, istina ne u nekakvom većem obimu, ali barem djelomično, i prve rezultate.

M. Brkić-Pancirov

AGRO—PROGRAM... I OSTALO

Preuzimanjem dijela "Prižbe", zemljišnog kompleksa veličine cca 3,5 ha, u OOK "Proizvodnja i kooperacija", jedinog trgovačkog cjelina koja ima nešto drugačiju djelatnost (poljoprivredna proizvodnja i otkup), zaključen je ovogodišnji program poljoprivredne proizvodnje, koji čine "Prižbine", istina ne tako rane rajčice i krastavci, crveni luk na području Čiste Male, pšernica i maraska na području Skradina.

Kako su već u toku pripreme radnje za otkup poljoprivrednih proizvoda, uzgoj ribe u vlastitoj reolji u Skradinu, pakovanje malitene svih proizvoda počev od smokava, badema pa do svježe zamrznute maraske, problem broj jedan je trenutno organizacija ubiranja ovogodišnjeg uroda maraske na vlastitoj ekonomiji. Istina, ne radi se o nekom izuzetnom urodu, budući da se na 10-ak tisuća stabala očekuje prinos od 1,5-2 vagona ploda ali, uz angažiranje zaposlenih, prvenstveno iz administracije, i moguću pomoć SIZ-a za zapošljavanje, postoji ipak bojazan da će izostati prava realizacija završnih poslova.

ZIVKO SARIĆ

TRENUTAK
PRIVREDEPiše: M.
RADAK

Marina u Skradinu idealan je primjer kako se more i objekti mogu koristiti u turističke i ribarske svrhe

Ljeti jahte-zimi kavezi

Temperatura vode i prirodne karakteristike uvale odlično iskorišteni za nautičare ljeti, a za uzgoj ribe zimi — Iz skradinske marine 200 tona kvalitetne ribe za potrebe nautičkih centara duž Jadrana, a bit će nešto i za slobodno tržište

JAHTE i ribe mogu zajedno. To je »deviza« kojom u skradinskoj marini, koja djeluje u sastavu »Adriatik kluba Jugoslavija«, dokazuju kako je ljeti moguće ugostiti nautičare, a zimi, jeseni i u proljeće uzgajati ribu u kavezima. I ove u jednoj le istoj, prirodno smještenoj i od vjetrova zaštićenoj uvali. Primjer iz nekadašnje Skardone, u koju za vrijeme ljetnih žega hrle suvremeni nomadi na moru iz cijele Evrope, demantirao je skeptike o mogućem »braku« ribljeg svijeta i poklonika nautičkog turizma. Skradinjani i njihove »gazde« iz kluba u Opatiji dokazali su to na najbolji mogući način.

● SKEPTICI BEZ ČINJENICA

MARINA u pitomoj skradinskoj uvali počela je da ugostuje nautičare i ribe od prve godine djelovanja. Nakon što su se nautičari povukli pod naletna bure i jesenskih slana u vode na kojima su plivali jahte, postavljeni su kavezi za uzgoj morskih pastrva i najkvalitetnijih pacifičkih lososa. Već u prvoj godini probna proizvodnja opravdala je očekivanja — iz 40 kaveza izvađeno je 25 tona pastrva i osam tona lososa vrijednih početkom prošle godine najmanje 100 milijuna dinara. Riba je otputovala u hladnjače, a narednog ljeta na trpeze gostiju u nautičkim centrima ACY-ja.

— To je idealan spoj turizma i ribarstva, pričao nam je Jovo Šupe, rukovodilac pet marina koje djeluju u sastavu »Adriatik kluba Jugoslavija« na šibenskom području. — Temperatura mora u skradinskoj marini ljeti prelazi 25 stupnjeva, a zimi je gotovo idealna za uzgoj ribe.

Kanjon Krke, Slapovi i Prokljansko jezero kao da su iz bajke za nautičare koji neodoljivo hrle u tamošnje vode. Isplivanja su pokazala da je skradinski punkt tri puta posjećeniji od bilo kojeg drugog kraja na Jadranu. A nekako upravo u ovo vrijeme, kada navale jahte i brodice, kaveze napuštaju njihovi donedavni stanovnici. Ribogojilišta se sele na drugu lokaliju, čekaju jesen kada iz marine otplovni najveći dio jahti i brodicama se ponovo dolegle na mjesto za »proizvodnju« hrane. Tako je, naravno, i ove godine kada su riblji zasadi bili nekoliko puta veći nego prve, probne godine. Prve količine od planiranih 200 tona proizvodnje krenule su na trpeze sladokusaca i izvan ugostiteljskih objekata u marinama duž Jadrana. I ono što je još važnije od toga — u skradinskoj marini zaposlenje je našlo 30-ak mladića i djevojača iz tog nerazvijenog kraja o šibenskom zaleđu.

● NOVA ULAGANJA

STRUČNIM ekspertizama dokazano je da se, ako zatreba, (a zašto ne) u skradinskim kavezima riba može uzgajati za samo tri mjeseca. U bilo kojem drugom našem ribogojilištu potrebno je znatno duže

že vrijeme. I još nešto: pastrva koja se uzgaja u krčkim kavezima prvi je primjerak takve vrste ribe dobiven iz mora i, kako tvrde stručnjaci, neuporedivo je kvalitetnija od riječne. I tako redom, prednost jedna za drugom za kvalitetu uzgojenih riba. AU i za kasu uzgajivača. O daljnjim ambicijama Šupe mi je »raportirao«:

— Naše je da financiramo program, a o svemu ostalom brinu naučni radnici Instituta »Ruder Bošković«. Njihovi stručnjaci određuju tehnologiju, nasadnu mladu, odabiru optimalnu hranu i vitamine, obavljaju zdravstveni nadzor i ostalo. Najvažnije je da od ideje da u marini borave jahte i kavezi nije prošlo dugo vremena, te da su pojedinci, koji su tvrdili da će kratka ljepotica — Krka, biti zagađena, bili demantirani odmah na početku i na najbolji mogući način.

RIBOGOJILIŠTE u Skradinu već

u prvoj godini rada našlo se na prvom mjestu po ostvarenim rezultatima u uzgoju ribe. Institut »Ruder Bošković« šest godina za redom pratin je nasad mladi u tri naša ribogojilišta. Po najsuvremenijim sovjetskim metodama došao je do izuzetno zanimljivih podataka prema kojima je prirast ribe u skradinskim kavezima pet puta veći za isto vremensko razdoblje od najuspješnijeg uzgoja u kavezima u Jugoslaviji, a čak deset puta bolji nego u ribogojilištu sa najslabijim rezultatima. Istodobno proširila hrane je za 20 posto manja u kavezima nasadenim u Skradinu nego bilo gdje drugdje u zemlji.

Skradinska marina sigurno je među biserima takvih objekata na Jadranu. I dobro je da u njoj, jednako kao i na vodama našeg najmlađeg nacionalnog parka, vlada stvaralački nemir koji spaja ugodno i korisno, aktivnost traje cijele godine. Skradinska uvala i Krka bili su fantastično posjećeni od davnine, još od prvih dana kada su na naše more kročili prvi turisti nautičari. Danas to više nije »gola voda« samo za užitak nego i za radu. I to dobro. Sadašnjih 200 vezova u Skradinu zauzeta je od početka mjeseca lipnja, pa se s razlogom razmišlja o proširenju kapaciteta. Koristi su ogromne. Podatak da na jedno plovilo u marini dolazi četiri gosta dovoljno je ilustrativan za to.

I drugi podatak: mjesto za jablu, odnosno brzd u skradinskoj marini koštalo je samo 600.000 dinara, a o hotelima jedan ležaj čak 2,5 milijuna dinara. Računica je jasna, pogotovo kada se zna da gost-nautičar troši četiri puta više od »preživjelog turista« u čvrstim hotelskim zdanjima.

M. RADAK

PET o PET Krivudave primoštenske dijagonale

Malo je vjerojatno da će Primošćenci za ovu sezonu dobiti novu i rekonstruiranu i proširenu mrežu, iako im je to bilo obećano još za onu prošlu. Nešto je više vjerojatno da će se osnovci u ovoj godini useliti u novu školu.

Šime Ercegović, rukovodilac u poštanskom uredu:

— Radovi na mreži započeli su prije 1. svibnja, a centrala je trebala biti montirana još sredinom travnja. Isporu prema posljednjem dogovoru, čilac "Nikola Tesla" iz Zagreba uvjerava nas da je montiranje centrale posao od svega nekolicina dana, ali više ne znamo kada bi to moglo biti. Tako sada radimo u novoj zgradi sa starom tehnikom, sa svega dvije govornice što stvara gužve. Ako se što u međuvremenu ne promijeni, tek od 1. srpnja prelazimo na ljetno radno vrijeme od 7 do 21 sat s tim što bi nam govornice mogle raditi i do 22 sata uvečer.

Šime Ercegović

Nenad Čuka, zamjenik direktora Marine "Kremlj":

— Trenutno na vezu imamo oko 200 stranih brodova, no kako će uskoro biti dovršeno još 450 metara operative obale moći ćemo primiti daleko više brodova i putnika. Gradovinski su nam radovi na tom dijelu gotovi, a svi sadržaji u maniri već odavno u pogonu — duty free shop, podavarnica, samoposluga, restoran, pumpa servis, carinski vezi i sve ostalo. Da bismo malo ublažili "manjak" veza u istom luci u Primoštenu imamo depadans sa dežurnim mornarima. Tako oni koji ne mogu ostaniti ovdje, ili žele biti u mjestu, mogu dobiti našu uslugu i tamo.

Nenad Čuka

Imelda Matov, direktor hotela "Marina lučica":

— Već koncem svibnja imamo gotovo u cijelosti popunjene kapacitete što znači preko 550 gostiju. Inače, ova nam je godina prema broju gostiju bolja od prošle jer smo svakog dana u prosjeku imali 10 posto više gostiju. Što se tiče obješta, na njemu se svake godine obave

Imelda Matov

neki sitniji nužni zahvati a mislim da mu osim generalnog saniranja krova ne bi ništa trebalo. Hotel je zaokružen kompleks sa svim pratećim sadržajima. Kako znate ovo je nudistički hotel, a najviše nam gostiju dolazi sa njemačkog govornog područja te iz Belgije.

Makelja Jere

Makelja Jere, konobar:
— Ovdje sam sezonač od 1981. godine. Za desetak dana odlazim na odsluženje vojnog roka pa sve do sada nisam

ni pretendirao na stalno radno mjesto. Mislim da imamo dosta gostiju ali eto ovdje, na autobusnom kolodvoru (bank restorana "Mala Radučica") nemamo nekog prometa. Imamo lošu organizaciju i mislim da bi se trebalo nešto promijeniti — prije svega dati mladima šansu. Iz godine u godinu ostaje sve lošiji kadar i najvažnije je da se zadovolji broj radnika dok se na njihovu stručnost ne stigne gledati.

Slavko Matošić

Slavko Matošić, nezaposleni brodski mehaničar:

— Završio sam školu još 1981. godine, ali nisam našao posao. Radim u sezoni kao konobar kod privatnika. Pokušavao sam "uteći" ali nisam mogao. Primošten je i najbolje i najgora mjesto. Zimni mlad čovjek nema gdje — piti i kantariti se i gotovo ništa osim toga. Ljeti je ljepo, ljeti je zabavno, ljeti se radi, ali to nije sve. Mladima se moraju pružiti i neki drugi sadržaji a mi toga ovdje nemamo.

J. P. (snimci: V. Polić)

Vatrogasci na vatri

Novoosnovano vatrogasno društvo u Vodicama već na početku svog djelovanja susreće se s teškoćama, od kojih je najveća nedostatak prostora. Posredstvom MZ Vodice prostorija je nađena, ali je onda zapelo oko njenog dobijanja. Naime, kako nam je rekao Hubert Šprljan, komandir vatrogasnog voda u

Vodicama, izgleda da ni "gradski od" Vodice nisu odviše zainteresirani za postojanje DVD. Međutim, vatrogasci poručuju: "Vodice će i dalje imati DVD, taman se skupljali u privatnim kućama". Na kraju možemo se zapitati: Kome je, zapravo, sve to potrebno?

Z.K.

Vrijedni izviđači

Primošćanski izviđački odred "Ive Čade" iz Vodica postaje nešto više od običnog odreda. Aktivnost u toj organizaciji je velika. Brojne radne akcije izveo je ovaj kolektiv u Vodicama, a posljednja je čišćenje spomen područja iz

NOB-e "Kozara", s članovima SUBNOR-a. Valja spomenuti još neke njihove uspješne rezultate, kao što su prvo mjesto na općinskom orijentacionom natjecanju i dobar plasman na republičkom natjecanju u Kumrovcu.

Z.K.

SURADNJA OPĆINA

Drugi su pakao, a mi smo raj

U ovim danima topole nas zasipaju cvjetovima, pa se duž Drniša viju oblaci i po tlu padaju paperjasti cvjetovi kao snijeg. Obnevidi čovjek i zaustavlja dah. Mnogima smeta za normalno disanje. Alergični pate i pojavljuju se astmatično-bronhijalni napadaji kod pojedinaca. Velik broj djece i odraslih koji pamte ove dane i topole. Interesantno, da se nitko godinama nije sjetio da jednom i za svagda posiječe topole i usadi ljepša stabla. Sve je zaista skupo, rekao bi moj susjed, ali čini se da je zdravije ljudi ipak najdragocjenije i najskuplje.

U minuloj 1985. godini pet radnih organizacija imalo je gubitke od 10 milijuna i 500 tisuća dinara. Četiri su uspjele pokriti gubitke i ostalo je nepokrivenih samo milijun dinara. Dobar je to rezultat i znak da nam i privreda, naša stalna briga, kreće naprijed. Kod nas je zaista došao trenutak da sve kreće i da nas očekuju bolji dani. Kad krene onda zaista krene, jer dugo smo i čekali ovakve pomake.

Drniška spisateljica, Gordana Skovrlj završila je zbirku pripovjedaka. Recenzenti su istakli kvalitetu ove proze, knja tu pored nas nastaje već petnaestak godina. Veliki dio te proze objavljen je u književnim časopisima, ali knjiga ne očekuje s nestrpljenjem. Mislimo rasuđivanje svijeta, poetski zapli i neka iskonska mudrost, to su, najkraće rečeno, obilježja ove proze. Tako se drniška grupa pisaca potvrđuje još jednom knjigom, a Drniš uvrštava u moćan književni centar, odnosno potvrđuje, i ovaj put, jaka tradicija stvaralaštva. Doduše, čujem već nagađanja, šta je to, i otkud to? Čitajte da bismo o tome razgovarali, ili da bismo razgovarali uopće o stvaralaštvu.

Ponekad se u pojedinim kolektivima (uh što sam konkretan!) zbog sitnica usijava atmosfera. Počinju diskusije, polemike ili bolje reći svađe. Mi ni polemizirati ne znamo bez svađe, jer slušamo samo sebe i svoje dokaze i umišljamo da smo jedino pravi i pametni na svijetu, hoćemo zapravo nametati vlastito mišljenje. Zapravo, uvijek je to neka pritažena mala svađa iz koje vlije velika zloba. Kada nemamo mira mi, onda neka ga nema ni drugi. Drugi su pakao, a mi smo raj, i tu bi svemu morao biti kraj. Onda se javlja grickanje sebe i drugih i to sa banalnim povodima, ili čak bez povoda. Černobil smo preživjeli svi, ali ovo se lako ne može preživjeti i ovakve se stvari talože u duši i smetaju. Nakon jedne polemike u kolektivu jedan se dosjetio i izjavio: "Predlažem vam besplatnu marendu za sutra. Skupa ćemo sjesti i pojediti sami sebe."

Obožavam sve one koji mi se tuže. Postala je to moda i masovna pojava. Teško se živi, kažu, umjesto — lakše se diše! Razmislite malo o njima, a ono u kući po nekoliko osobnih dohodaka i penzija, obrađena polja, nekoliko puta mijenjan automobil, zida se nova kuća, odlazi se na ljetovanje i kupuju skupocjeni namještaji. Istinski skromni ljudi i s niskim plaćama štete, jednostavno, radosno i sa dostojanstvom žive, pa ako treba i podnose nekakve teškoće. Zdravsko potrošački mentalitet i psihologija najvažnije je imati, čine od pojedinaca lažove, čangrizavce, nezadovoljnike bez razloga i kukavelje. Istinsko siromaštvo uvijek je imalo obilježje ponosa.

Slobodan GRUBAČ

Portret

Razgovarali smo najviše o zavarivanju što mu je do kraja osmislilo život i u čemu dan-danas slovi kao vrstan stručnjak i pedagog u dalmatinskom bazenu.

SIVI LIJEV Ilije Zelembabe

„...Zavarivanje je, kao i mnoge druge struke, pravo stvaralaštvo, treba tu mnogo razmišljati, učiti, kombinirati i snalaziti se u složenim situacijama. Mladima sam dao sve od sebe naučio ih koliko sam mogao i znao... Ispunjen sam doživotnim zadovoljstvom...“

U današnjem vremenu možda je dovoljan razlog za novinski napis činjenica da netko kao Ilija Zelembaba (zajedno sa suprugom) otide u mirovinu godinu dana ranije da bi ustupio mjesto mladom inženjeru sa SIŽ-a za zapošljavanje i da su mu mladi neprestano na pameti, za razliku od mnogih iz njegove generacije (šezdeset i petu mu je godina) koji ljubomorno čuvaju vlastita radna mjesta i dok su ti drugi ljudi još uvijek na »pozicijama«, Ilija Zelembabu čovjeka osebnih interesa i nemirna duha trebalo je loviti između mnogih obaveza i hobija: odlaska na ribe, putovanja, šetnji i — ljubavi prema životu. A sve je to možda i zbog toga što je u ratu tri puta bio osuđivan na smrt, pa mu lijepih stvari i uživanja u svakoj situaciji nikada nije dosta. Razgovarali smo najviše o zavarivanju što mu je do kraja osmislilo život i u čemu dan-danas slovi kao vrstan stručnjak i pedagog u dalmatinskom bazenu.

— Po struci sam inače, električar, završio sam zanat još prije rata u Zagrebu kao seljački sin mlinara iz Golubića kraj Knina. S varenjem sam se prvi put susreo u MTRZ »Velimir Skorpik« 1952. godine, kada me je tadašnji upravnik Branko Skorpik odredio za prekovislikaciju. Obćali su mi mogućnost školovanja i u Jugoslaviji i u inozemstvu. Teško sam se odlučio, ipak sam električar, ali naređenje je naređenje i nije smjelo biti nikakvog prigovora. Otišao sam najprije u Zagreb 1956. godine u Zavod za mehaničku tehnologiju i tu sam stekao prva varilačka znanja, tada u »Remontu« toliko potrebna. Na čelu tanga odjela za varenje bio je svjetski ekspert prof. inž. Sahnazakov koji je odgojio plejadu svjetskih stručnjaka. Prvi atest završio sam sa sigurnošću zavara 0,9, a to odgovara A kategoriji. Bio sam na još nekoliko tečajeva u Zagrebu, Ljubljani, a u Mariboru završio tečaj za napredne zavarivače. Tu mi je mnogo pomogao Antun Gros koji spada među prve eksperte u toj struci u našoj zemlji. I konačno, završio sam s odličnim uspjehom i tečaj za inženjere i tehničare.

— Kako se tada radilo u »Remontu«?

— Kako se moglo i stiglo, ali tamo je veoma složena tehnologija, traži se visoka kvaliteta i velika odgovornost. 1960. godine Zavod me je poslao u Švicarsku — njemački sam već znao, a boravio sam u

Genevi i Laussani. Vrlo sam uspješno savladao zavarivanje s nižim temperaturama i usput nabavio taj uređaj i za nas, kao i još neke. Međutim, najveći nam je problem bio zavarivanje aluminija, što je moguće jedino u atmosferi argona. Trebao je i taj uređaj, uz osposobljavanje, tako da sam 1962. završio u Münchenu, osposobio se i kupio aparat kod firme »LINDE« i to je bio spas u ono vrijeme. Po povratku sam obučavao varloce, a kasnije bio član društva Tehnike zavarivanja i osnovao podružnicu u Šibeniku. Kasnije sam organizirao niz demonstracija varenja u ovome području, a svojim znanjem, to ne smijem kriti, pomogao mnogo »Remontu« gdje sam stalno radio, kao i »Slobodnoj plovidbi«. Kada bi iskrsnuo kakav problem, nešto puklo, ajde Ilija, u svako doba dana i noći i nikada mi nije bilo teško, iako je naređenje naređenje i nikako drugačije. Bio sam zatim na kratkim specijalizacijama u Frankfurtu, Beču, Grazu, Herfordu, Monfalconeu. Tu sam specijalizirao varenje niza metala i upoznao sam se sa specijalizacijom rada. Sudjelovao sam i na mnogim republičkim takmičenjima, na dvama savezima, regionalnima, bio u komisijama svih takmičenja održanih u Šibeniku. Sretan sam što sam trideset godina radio u Zavodu gdje se drži prvenstveno do discipline i kvalitete.

— Priznanja, nagrade?

— Odlikovan sam ordenom za Vojne zasluge sa srebrnim mačevima, što je osobno potpisao drug Tito, imam zlatnu i srebrnu značku za rad na »Galebu«, za rad u Šibeniku dobio sam od Općinske organizacije Narodne tehnike zlatnu i srebrnu plaketu... Imam dosta zahvalnica... A što je bilo najteže raditi — sivi lijevu u svakom slučaju, i legure, to je najstrožnije u našem poslu, potrebna je posebna obrada i znanje. Da, moram u svakom slučaju spomenuti i posljednji tečaj u Ljubljani, za varenje plastičnih masa. Inače u »Remontu« sam bio od 1952 — 1981., odgojio generacije mladih metalaca, a posebno bih istakao Božu Tabulu, Božu Brusana, Aleksandra Bukića i Mladena Maleša — to su najbolji zavarivači tokom moga dugogodišnjeg rada kao instruktora za varenje pri općinskom Radničkom sveučilištu. Sada sam aktivan u Klubu umirovljenika »Remonta« što je osnovan na moju inicijativu. Pomažem gdje mogu, volim mlade i ispunjen sam doživotnim zadovoljstvom zbog svega što sam postigao.

B. PERISA

(Snimio: V. Polić)

INICIJATIVE

Mjesna zajednica Vidici uputila je pismom najvornijim ljudima u Skupštini zahtjev za protestom na »kratki spoj« sa inspekcijom.

PISMO K PROTES

IZ KANCELARIJE Mjesne zajednice Vidici ovih je dana na adresu dvojice predsjednika — Skupštine općine i Izvršnog vijeća, upućeno, bez sumnje, neobličano, ali i zanimljivo pismo. Praksa nesvakidašnjica, ali može biti korisna. Radi se, zapravo, o tome da stanovnici najsiromašnijeg dijela grada protestiraju zbog »kratkog spoja« sa inspekcijom organima kojima su svojevremeno uputili pismo sa molbom da posjete njihovo područje, upozore stanoviti broj građana na protuzakonite radnje i zatraže otklanjanje učinjenih nevolja, ako je to, naravno, izvodivo. Bilo je iza toga sa ljudima iz inspekcijских službi osobnih i telefonskih kontakata u kojima je obećano »re-kognosciranje« terena i eliminiranje nepravilnosti. Upozoravano, dogovarano i zaboravljeno od svih. Nije, eto, od ljudi u Mjesnoj zajednici. I dobro je da je tako. Uputno je da je pismo protesta naslovljeno i na skupštinske funkcionare jer samovoljni pojedinci treba stati na kraj, a nemarni u poslu za koji su plaćeni kazali otvoreno (i javno) kako ne rade dobro.

U trenutku dok pišemo o aktualnom pismu sa Vidici nemamo konkretnih spoznaja kakav je cho iz zgra-

de na čijem ulazu piše: SKUPŠTINA OPĆINE ŠIBENIK. Ako ga i nema vjerojatno će uskoro uslijediti »animiranje« inspekcija i »peglanje« nekih pojedinaca. Ne vjerujemo da posljedice svega muk i tišina mogu da stvore osjećaj kod ljudi o nemaru pojedinaca koji razjeda društvene odnose i nemoći kao zbilji trenutka. Kada bi tako bilo, čak i u trenutku kada se kretarijal za inspekcijske poslove šibenske općine nema »prvog čovjeka« na čelu, onda je to pogubno. Mada se, isto tako, s pravom može postaviti pitanje onima koji odlučuju o kadrovskim pomacima zašto nisu istovremeno razmišljali i o sekretaru spomenutog organa kada su odlučili da Zorana Restovića »prekomanduju« za potpredsjednika Izvršnog vijeća Skupštine općine. Odgovor da za takav posao ima vremena nije dobar iz prostog razloga što inspekcije u sadašnjem društveno ekonomskom trenutku i svitanje glavne turističke sezone ne mogu ni jednog trenutka ostati bez koordinatora i na čovjeku koji zamjenjuje znajući, istodobno, da mu je to samo prolazno radno mjesto.

Ina kraju kada smo već kazali nešto više o poslje-

Što kažu građani

Godišnji odmori - kod kuće

U većini organizacija udruženog rada podijeljen je K-15, umirovljenici su dobili regres za godišnji odmor i preostaje samo odlučiti se kamo otići? U nekom drugačijem vremenu, ili bolje reći prijašnjim vremenima, to i nije bilo tako teško, ali danas je na nekakav odlazak izvan kuće i mjesta boravka nemoguće i pomisliti. Tek će rijetki iz kontinenta na more, a onima željnim planinskog zraka najbolja je preporuka da se učlane u kakvo planinarsko društvo ili popnu na najviši vrh užega zavičaja i uživaju uz subu hranu, i pivo iz termosice.

Krunoslav Perković, dipl. inž.: — Ja ću ove godine s jednog velikog posla u drugi. Preko zime treniram gimnastičare, u dvorani sam dakle, a preko ljeta radim u turizmu, na iznajmljivanju soba u privatnom pansionu. Prema tome, odmora nema nikada, barem ne u onom klasičnom smislu. Posla je preko glave, izdrži se ipak kada se zna za što se radi.

Tomislav Roca, med. tehničar: — Ostati ću u Vodicama, bit će posla u vinogradu i oko kuće, a zabavljat ću se s društvom i na plaži, konačno. Uvijek raspodijelim godišnji odmor i na zimu, a tada odem do prijatelja u Beograd ili Ljubljanu. Ove godine možda i do Trsta, ne znam vidjet ću još. S ovakvim primanjima svaki odlazak negdje izvan mog mjesta vrlo je skup, od visokih cijena ne možeš se odmoriti niti provesti kao čovjek, a što će mi onda nešto takvoga?

Boris Roš, privatni ugostitelj: — Ne pamtim kada sam se posljednji put odmorio, a nisam siguran hoću li na godišnji odmor. Kakve su sada prilike neću ići nigdje, trebat će raditi, stalno boraviti u lokalu. Promet ionako nije osobit, cijene rasko i ljudi imaju sve manje novca. U takvoj situaciji ne mogu napustiti posao i sumnjam da će biti vremena i za kupanje.

Redžić Esref, inž. šumarstva: — Godišnji odmor ću, kao i prijašnjih godina provesti na vikendici u Grebašćici. Ljudima iz unutrašnjosti iz godine u godinu sve je teže doći na more, ove godine bit će gotovo nemoguće. Isto tako je teško i u obratnom smjeru. Mi što živimo na moru još se nekako i snalazimo. Ma, tko je danas u stanju organizirati radnički odmor kada je privreda u takvim gubicima. Teško se izlazi na kraj sa osobnim dohocima i niti regres, niti K-15 ne mogu ništa riješiti.

B. Perliša
(Snimio: V. Polić)

PRIREDBE

SIBENIK: američki film »Petak 13« V dio (do 8. VI)	američki film »Mladi ratnici« (od 9. do 11. VI)	američki film »Porky's« (od 12. do 15. VI)
TESLA: američki film »Prijava Hari« (do 8. VI)	američki film »ET vanzemaljac« (od 9. do 11. VI)	američki film »Ponoćni osvetnik« (od 12. do 15. VI)
20. APRIL: američki film »Raj za kamiondžije« (do 8. VI)	domaći film »Šmeker« (od 9. do 11. VI)	američki film »Ratne igre« (od 12. do 15. VI)

ČOVJEČE, (NE)LJUTI SE

Stara forma novih sadržaja

Nekada, ne baš tako davno, ali prije nego su se počela koplja lomiti oko toga što će ući u zajedničke osnove i koji plasac pripada kojoj (čijoj) književnosti, učilo se (i to napamet) obvezno i ono: znanje je snaga, znače je moć — učite djeco, dan i noć! I zbilji se učilo, koristila se u te svrhe i nejak svjetlost petrolejki i drugih pomagala neelektričnog tipa; s nostalgijom se prisjećaju pobornici »stare škole«: bilo je znanja. Ne, nije riječ o tome da ga i danas nema, ima ga dabolno, samo u osjetno manjim količinama, barem je lakvo mišljenje eksperata s naših sveučilišta koji tvrde da nivo srednjoškolskog znanja nikad nije bio »mršaviji«, da je jednostavno zabrinjavajuće.

E, pa, uz puno (i dužno) razumijevanje da u današnje vrijeme, poradi kačica i opće orijentacije uopće, noć ne može biti odlučujući faktor u sljeđanju znanja i navika, te da je dan ionako kralak, ipak... Isuviše je malo rezona za navedenu »oscilaciju«; pitanja otkud, kako i zašto prosto se nameću, pa je stoga valjalo potražiti pravi odgovor na pravom mjestu — u šibenskom Centru za odgoj i usmjerenno obrazovanje, JNA 64 (a ima i drugih adresa).

● Sve poznate informacije upućuju na to da u zadnje vrijeme kontinuirano padate, tonele, bolje reći? pitam nakon što sam sugovornikom izmijenio ono obvezno zdravo, zdravo, kako ide i slično.

— Koje informacije? Puno ih je zadnjih dana, zaista!

● Pa, one kojima se kazuje kako važi nadzireteli radnih procesa, predradnici za preradu drva, suradnici u odgojno-obrazovnom procesu, kult. umjetnički organizatori, krojači gornjeg dijela muške odjeće, štimeri prve žice na violini i drugi iz »birke« sadašnjih srednjoškolskih zanimanja pokazuju katastrofalno znanje prilikom polaganja kvalifikacijskih ispita za upis u više i visoke škole, a i inače!

— Informacije lakvog tipa nama nisu poznate! Tvrđim da je šibenski Centar tako organiziran da se sistemu stjecanja znanja i njihovoj praktičnoj primjeni pridaje izuzetna pažnja. Druga je stvar što ste vi za primjer uzeli zbilja atipične primjere!

● Informacija dobiva na težini ako se uzme u obzir da se opće obrazovanje produžilo od 8 na 10 godina. Znači da ni to nije...

— Čujte, vi očito niste u toku s kretanjima u školstvu, posebno usmjerenom obrazovanju! Nema više tzv. pripremnog stupnja i opredjeljivanja tek nakon završene druge godine srednjeg obrazovanja! To je bilo prije, sad je opet...

● Nešto novo! O ljudi moji! Pa, zar više nije na snazi reforma...

— Tko to veli? Jeste li vi proučili zakon o usmjerenom obrazovanju? Niste!

Eto, otud i takva razmišljanja! I nedostatak spoznaje da smo se malčice vratili unatrag, da se učenici opredjeljuju za završno zanimanje odmah po završetku osnovne škole.

● I zato vam je trebalo punih 7-8 godina i čitav jedan zakon, čak! Da bi postigli ono što ste već imali?!

— Tko to kaže! Sletem radničkih zanimanja i uključivanje što više učenika u produktivna zanimanja, ostaju i dalje na snazi! Tko više govori o gimnazijama i sličnom! Preživjela forma, očito! Novi vjetrovi pušu u usmjerenom obrazovanju, samo su mnogi izvan svega! Nije im jasno da samo specijalizacija u obrazovanju vodi k napretku, da se samo specijalizirani kadar uklapa u suvremena zbivanja.

● Istina, samo što tvrde da ste vi u nove sadržaje ušli »starom« formom! Prihvatili ste, naime, niz novih programa, vršile obuku za čitav spektakl novih zani-

manja, a kadar je ostao isti, pa tako, primjerice, jedan profesor koji je prije predavao samo brvatski, sada predaje i po nekoliko »specijaliziranih« predmeta, kao...

— Pustimo to! Radi se o pustim tlapnjama tek! Nivo obrazovanja naših učenika je na dostaavidnom nivou, u to nema sumnje. Tvrđim da u našem obrazovnom sistemu postoji kontinuitet, počev od onog osnovnog, pa...

● Slažem se u tom dijelu. Osnovnog obrazovanja kao mi, valjda nema nikog! Samo kako to da nam djeca već u prvom razredu osnovne škole, primjerice, uče skupove, jednadžbe s jednom, dvije nepoznanice, a u srednjem obrazovanju i po završetku istog — sve im biva nepoznatom!?

— Vraćamo se opet na isto. A to nije to! Istina da je osnovno obrazovanje fundamentalan osnov kojem se, bez obzira na obrazovni stupanj uvijek vraćamo...

● To je valjda i razlog što se vaši bivši inokosni...

— Ja stvarno ne znam o čemu vi!

● O obrazovanju, kolega, o obrazovanju i kontinuitetu, dakako.

Tako smo završili razgovor. Sve se vraća (i sve plaća), više je nego očito.

VELIZAR

Šibenski trgovci druguju s Česima

Šibenski trgovci će polovinom lipnja ove godine u ČSSR.

Rezultat je to višemjesečnih kontakata između čehoslovačke firme ČKD »Bohemians« i »Šibenikine« RO »Trgovina«, a riječ je, zapravo, o adekvatnoj razmjeni radnika, koja će se realizirati tako što će dvije grupe, po 40 radnika u svakoj — jedna u lipnju, a druga u rujnu, »Šibenikinih« trgovaca boraviti u ČSSR-u po sedam dana dok će, za uzvrat, grupa od 40 Čehoslovačka potražiti odmor u Hotelskom naselju »Solaris« u drugoj polovini kolovoza punih 15 dana. Dogovoreno je, nadalje, da će se za putovanje koristiti vlastiti prijevoz te da troškovi cjelokup-

nog boravka idu na teret domaćina.

Predsjednik konferencije sindikata u RO »Trgovina«, Ante Keđžo, kaže: »Svjesni smo da neće biti lako izvršavati odgovarajući izbor za odlazak u ČSSR. U pitanju je organizacija s preko 2 tisuće zaposlenih, organizirana u 9 OOUR-a i jednu RZ, čiji su poslovni objekti locirani u 8 općina, ali sve ćemo učiniti da na put krenu oni najstariji i najbolji radnici. Želja nam je da razmjena radnika postane tradicionalna.

— Uvijek nastojimo, veli Maksim Bričić-Pancirov direktor RO »Trgovina«, da našim radnicima pružimo optimum kad je u pitanju društveni standard. Polazimo od toga da, jako u pojedinim pe-

riodima ima primjedbi i drukčijih pogleda, naš radnik, prodavač u ovom slučaju, radi u dosta teškim uvjetima, ponajčešće dvostrukim radnim vremenom; za razliku od mnogih, on nema priliku da se u sezoni, recimo, okupa i odmori te se sljedećom toga, a to do sada nije bilo slučaj nameće kao neophodnost iznalaženje forme aktivnog odmora barem za malo zaposlenih. Kad smo ugovarali ovu razmjenu s Česima, imali smo u vidu, ukoliko to bude održivo, naravno, dugogodišnje kontakte i uključivanje što većeg broja ovih radnika koji su kako se to popularno kaže, ugradili najveći dio sebe u temelje ove trgovine.

Z. SARIĆ

u prvom planu

Sve za šaku maraka

Najveći je broj poštenih, dobronamjernih i među njima što tokom ljeta na našem području borave neprijavljeni, pa i bez obzira na to, ali...

Na vrata lijepe jednokatnice sa šest dvokrevetnih soba, od kojih je pola bilo u čvrstom najmu s turističkim, a ostale su bile za rodbinu, znance, prijatelje, pokušalo je prošlog ljeta šestero mladih ljudi. Kako je kolovoz bio na izmaku, a neugovorene sobe prazne i bez većeg izgleda da će biti upotrebljena novopostavljena posteljina, domaćin je sa zadovoljstvom dočekao nove goste, kojima su se svidjele sobe, loza nad dvorištem s već obrano zrelim grozdovima pa zlatna dječica kuće domaćina i još poneka sitnica.

Onako s nogu prije nego što su gosti odložili stvari, poveo se razgovor i pao je dogovor da se gosti ne prijave turističkom. Uostalom, ljeto je na izmaku, kontrola jenjava, gosti su bez automobila i neće biti osobito zapaženi, a ako inspektori slučajno navrate, domaćin će im predložiti ugovor o čvrstom najmu triju soba s turističkim. Opasnosti nema, znači, a korist je obostrana: gosti neće platiti boravišnu i kupališnu taksu, domaćin porz i proviziju. Kao što je i red, pritom se popila i po čašica domaće loze.

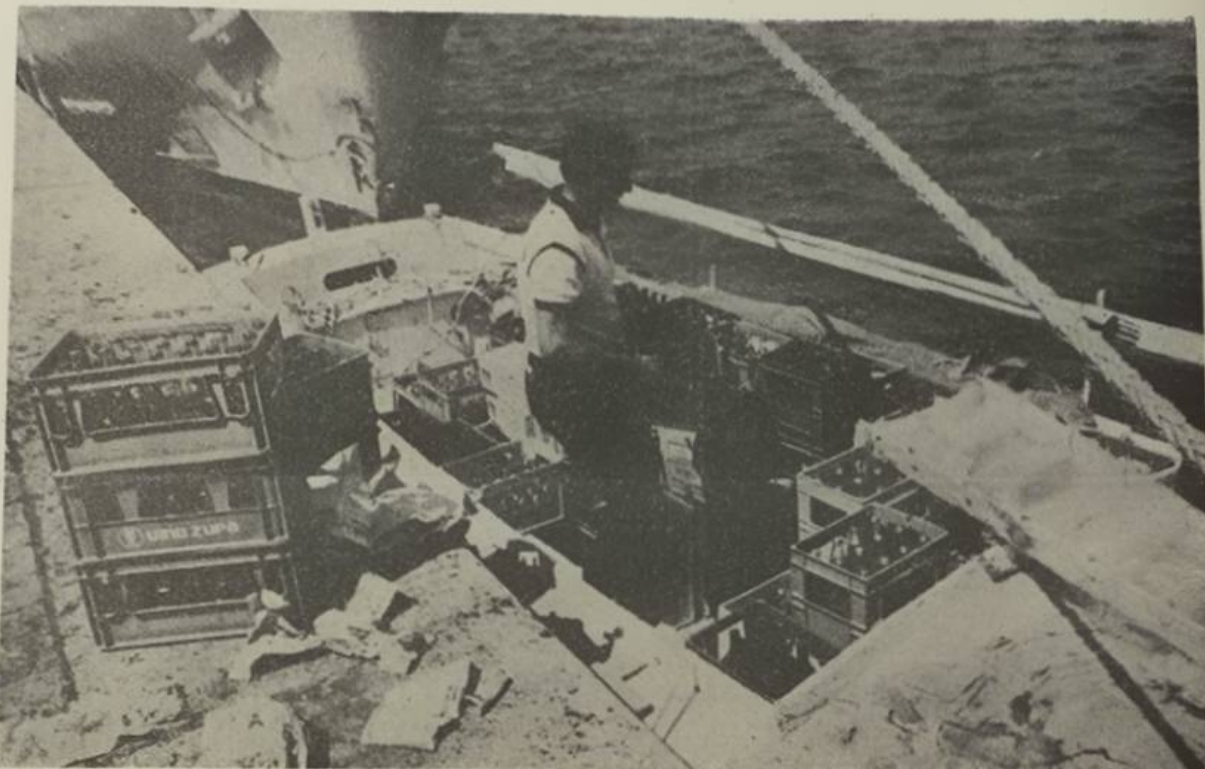
Nakon večere u mjesnom restoranu novo se društvo okupilo uz bocu crajaka u dvorištu domaćina i nastavlja se razgovor s obostrano oskudnim poznavanjem jezika. Domaćin je, razumljivo, naš čovjek, a šestero mladih gostiju, stranci, od kojih dvoje ponešto zna brvatski. Domaćin, pritom, traži pasoše, sigurnost radi, a gosti mu turaju dvjesto maraka, što uspostavlja povjerenje. Svih deset dana domaćin ujutro časti goste s lozom, a navečer s vinom iz vlastite kobre, zašto je dobio akontaciju od daljnjih sto maraka.

Da ne duljimo, jedanaestog dana otputovaše mladi golobradi gosti zorom ranom ne plativši račun, što je i najmanja cijena koja se može platiti u ovakvoj ili sličnoj prilici. Unatoč tome, pa i redovitim predsezonskim upozorenjima na takve i još teže posljedice, dio iznajmljivača kreveta na području naše općine ne prijavljuje goste. Sve za šaku dinara ili maraka!

O. J.

FOTO-ŽURNAL

Snimio:
V. POLIĆ

Pivo i cvrčci

Otaci počinju žediti, a i još će više kada im se vrate djeca i zaljubljenici. Ujutro na obali ova je česta slika. Veliki i mali brod jedan do drugoga, oba stalno kolaju i nose sudbinu — da neki nisu ni tamo niti ovamo, a opet da ne mogu niti bez jednoga, niti bez drugoga. Otok i kraj, kao sjever i jug, raj i pakao života. Ima li tužnije zime od otočke i ljepšeg ljeta? Sumrak, cvrčci ili noć i zrakavci, flaša piva u ruci i netko uz vas tko ništa neće pokvariti riječima. Više nije niti potrebna.

(M)učenici

Tko su veći (m)učenici, djeca ili roditelji, pitanje je slično onome što je bilo prije, kakos ili jaje? Barem odnedavno, od vremena stalnih promjena i gomilanja udžbenika, od vrtoglavog rasta cijena i novih autora knjiga. Da li je danak informacijskom društvu iskrivljena kičma djeteta i mnoštvo obaveza? Ili je i to samo lutanje? Bilo kako bilo, K-15 odlično će poslužiti.

Likadina

S brodom zapačinje i završava, još je od Potapa tako. I dak američki znanstvenici po Turskoj švrljaju za pravim ostacima mitske Noeve arke, pomorac — amater (ima li takvih?) na fotografiji, u eri neuništive plastike ostao je vjeran drvu. Nakon štukovanja treba lakirati, piturati, «udariti» koper i maknuti se do nekog od mjesta s kojima zapačinje naš foto-žurnal.

Strpljen — spašen

I druga rasprava Suda udruženog rada, na kojoj je trebalo donijeti odluku o (ne)izdvajanju marine «Hramina» iz sastava RO «Slanica» nije održana, već je odgođena za 20. lipnja. Naime, RO «Slanica» nije na vrijeme i na pravu adresu (?) dostavila potrebne dokumente, bitne za donošenje konačne odluke.

Radni ljudi marine «Hramina» s pravom se ljute na neodgovornost i neažurnost nadležnih općinskih organa, budući da su se golovo prije šest mjeseci na referendumu izjasnili za izdvajanje iz «Slanice», jer je to (po njima) jedini preduvjet za razvoj marine i njezino kompletno dovršenje. Pronađena su i potrebna financijska sredstva, kompletna vlastita čarter-flota, dok im je «Slanica» samo obećavala sredstva, a do danas ih nije osigurala. Zato radni

ljudi marine opravdano sumnjaju u odlaganje i zakulisne igre oko donošenja konačne odluke, čak su uvjereni, da netko nešto mu-ti, jer mu nije u interesu, da se marina kompletira i razvija. Kruže čak priče da se vrbuju pojedini općinski funkcionari (pa i viši), daju nelstinski podaci i sl.

Sve su to naravno (nepotvrđena) nagađanja, ali radni ljudi marine se drže one narodne: Gdje ima vatre, ima i dima. Zato s ne-strpljenjem (i poprilično skepse) očekuju konačnu odluku Suda udruženog rada, koja po njihovom mišljenju ne bi smjela kolidirati s voljom radnih ljudi. Ipak strpljivo i odgovorno izvršavaju svoje radne zadatke (u sastavu RO «Slanica») u pružanju kompletnih usluga brojnim natučarima.

SIBENSKI LIST

Izdaje INFORMATIVNI CENTAR; direktor Davorin BLAŽEVIĆ; glavni i odgovorni urednik: Đuro BEČIR; korektor i tehnički urednik: Stjepan BARANOVIĆ; Uređuje redakcijski kolegij: LIST IZLAZI SUBOTOM; Adrese: INFORMATIVNI CENTAR, Sibenik, B. Petranovića 3; telefon 2-111; Radio-Sibenik; B. Petranovića 3; telefon 22-929; Adresa uredništva Sibenikskog lista: B. Petranovića 3; telefon 25-979; Rukopisi se ne vraćaju; PRETPLATA na list za SFRJ za tri mjeseca 520 dinara; za pola godine 1040 dinara; za cijelu godinu 2080 dinara; Za inozemstvo dvostruko; Ziro račun kod SDK Sibenik 34600-603-976; Tisak SIRO «Stampa» Sibenik; Rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2829/1-1978 «Sibenski list» oslobođen je osnovnog poreza na promet